

Дячук Неоніла

асистент

Савчук Любов

в.о. завідувач кафедри

Добровольський Володимир

старший викладач

Подільський державний аграрно-технічний університет

м. Кам'янець-Подільський

ДІЯ АЗОТУ ДІАМОНІЙФОСФАТУ НА РОЗВИТОК І ПРОДУКТИВНІСТЬ КУРЕЙ–НЕСУЧОК

Одним з резервів поповнення протеїну в кормах птиці є часткова заміна його азотом небілкових синтетичних сполук. Можливість заміни протеїну азотом небілкових синтетичних сполук обумовлена тим, що в раціонах курей – несучок, як правило спостерігається надлишок більшості амінокислот, які використовуються або для синтезу замінних амінокислот, або в якості джерела енергії. Тому існує можливість заміни цієї частини протеїну на менш цінне джерело азоту. Це, а також специфіка процесів метаболізму у курей – несучок у зв'язку із яйцекладністю, особливо у першу фазу продуктивного періоду, викликала необхідність проведення досліджень, в яких передбачалось: вивчити вплив заміни 2,5% протеїну корму (по азотному еквіваленту) діамонійфосфатом на продуктивність курей – несучок в першу фазу яйцекладки та визначити рівень вільних амінокислот в плазмі крові та печінці курей - несучок.

Матеріали і методи дослідження. Експеримент на 150 курочках – несучках породи білий леггорн з 120 до 380 денного віку проводився у віварії Інституту біології тварин УААН. Годівля відбувалась згідно нормативним матеріалам. На протязі 1,5 місяця курчата отримували кормосуміш, збалансовану по всім необхідним речовинам. В раціоні 2-ї групи було 16,5% сирого протеїну, з якого 2,5 % було замінено азотом діамонійфосфату. Контролем слугували 1,3,4 групи. В 165 – денному віці було сформовано по принципу аналогів 5 піддослідних груп. Одержані дані опрацювали статистично.

Результати досліджень. Продуктивність курей 2 групи, які отримували кормосуміш ДАФ така ж як і в контрольних групах і складала 81%, середня вага яєць, крім 3 - ї, була однакова – 54,8 г.

Розрахунок затрат кормів на одиницю продукції показали, що кури – несучки 2-ї, «фосфатної» групи більш ефективно використали корма. Затрати корму на 10 шт. яєць склали по групам: в 1 – 1,56 кг; в 2 -1,45 кг; в 3 – 1,62 кг і в 4 – 1,56 кг. Розрахунок затрат кормів на 1 кг ячної маси також показав найменше значення в 2 – й групі. По даним досліджень видно, що кури – несучки 1 – ї групи краще використовували азот корму, однак у курей 2,3,4 – ї груп більша кількість азоту пішла на синтез білків яєць, тоді як у курей 1 –ї групи більшість азоту пішла на підтримку життя. Звідси, виключенням із раціону частини незамінних амінокислот введенням амонійної солі досягається не тільки більш раціональне перетворення поживних речовин корму в компоненти яйця, а й економія високобілкових кормів.

Таблиця 1

Продуктивність курей за період дослідження

Показники продуктивності	1	2	3	4
Середня кількість яєць на несучку за 7 міс.	170,19	170,74	170,14	166,30
Середньомісячна кількість яєць на несучку	24,31±0,62	24,39±0,57	24,31±0,47	23,76±0,75
Яйцекладність за 7 міс.	81,03	81,30	81,03	79,20
Середня вага яєць,г на початку дослідження	47,6	44,5	47,6	47,6
в кінці дослідження	60,15	60,24	61,47	60,76
Середня вага яєць за 7 міс.,г	54,8	54,8	56,0	54,8
Кільк. яєчної маси на несучку,г	9,03	9,10	9,30	8,80

Найбільш чутливим до годівлі та фізіологічного стану організму є рівень вільних амінокислот печінки та плазми крові. Концентрація вільних амінокислот печінки знижується на 16% через 14 днів після дачі досліджуваної кормосуміші, яка має ДАФ. В 220 – та 360 – денному віці курей концентрація вільних амінокислот збільшується відносно 1-ї групи на 44 і 55% відповідно.

Зниження рівня вільних амінокислот в печінці та плазмі крові курей II групи 190 – денного віку пояснюється адаптацією організму до неспецифічного азоту. Наприклад, плазма крові курей II групи в 190 – денному віці містить більш високий рівень сечової кислоти порівняно з I групою і в подальші періоди досліджень (I група – 4,96 мг%, II група – 5,86 мг%). Низька концентрація вільних амінокислот в печінці курей II, фосфатної групи в 280 – денному віці порівняно з I групою, вірогідно викликана мобілізацією їх в білковому відділі яйцепроводу в зв'язку з більш високою продуктивністю курей II групи.

Вміст вільних амінокислот в печінці курей – несучок залежить від фізіологічного стану організму. Низький рівень вільних амінокислот в печінці курей 190 – денного віку викликаний напруженням азотистого обміну; продуктивність в цей період складала 74–75%, крім того продовжувався ріст птиці. Збільшення вмісту вільних амінокислот в печінці 280 – денних курей, пов'язано збільшеним високим рівнем протеїну в раціонах курей – несучок порівняно з попередніми періодами продуктивності (поживність кормо сумішей була збільшена для всіх груп у зв'язку із високою продуктивністю).

Необхідно відмітити, що відношення незамінних амінокислот до замінних має найбільше значення в плазмі крові: 0,86 – 1,24. В печінці це відношення коливається залежно від продуктивності – від 0,46 до 0,96. Вірогідно, що різні значення відношень незамінних амінокислот до замінних пов'язаний із різним ступенем використання незамінних амінокислот.

Введення азоту діамонійфосфата в кількості, еквівалентній 2,5% протеїну кормів, в раціон, збалансований по незамінним амінокислотам, складало 0,86 і забезпечувало нормальний розвиток і продуктивність курей.

Список використаних джерел

1. Григорьев, Н. Г. Аминокислотное питание с.х. птицы [Текст] / Н. Г. Григорьев. – М.: «Колос». – 1996. – 176 с.

2. Бесулін, В. І. Вплив різних доз амінокислотних домішок на продуктивність ремонтного молодняку курей [Текст] / В. І. Бесулін, В. І. Кашуба, А. Д. Качан // Вісник Білоцерківського державного аграрного університету. Збірник наукових праць. – 2000. – Вип. 8. – 23-28 с.
3. Насонов, Ю. М. Білковий обмін у с.г. птиці [Текст] / Ю. М. Насонов, В. І. Іванов. – К. : «Урожай», 2002. – 135 с.
4. Yao, G. C. Nutritionally important fatty acids in hen egg yolks from different sources [Текст] / G. C. Yao, E. A. Charter // Poltry Sci – 2000. – V. 76, № 6. – p. 921–924.
5. Кормові ресурси у тваринництві URL: <https://nubip.edu.ua> (дата звернення 3 січня 2017 року). – Назва з екрана.
6. Годівля курей яєчного напрямку продуктивності URL: www.agro-busienes.cjm.ua (дата звернення 12 лютого 2017 року). – Назва з екрана.

Євстафієва Юлія

к.с.-г.н., доцент

Бучковська Віта

к.с.-г.н., доценти

Заходим Марина

к.е.н., доцент

Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський

ТВАРИННИЦТВО КАМ'ЯНЕЧЧИНИ

Велич країни визначається не лише розміром її території, багатством природних ресурсів, потужністю армії, але і конкурентоспроможністю її товарів і послуг. Ці категорії є фундаментом якості життя – міри гідності нації.

Конкурентоспроможність товарів і послуг – ключовий чинник якості життя. Одними з основних конкурентоздатних товарів є молоко, м'ясо, яйця, оскільки це основні продукти харчування.

Важливим чинником забезпечення населення повноцінними продуктами харчування є ефективний розвиток галузі тваринництва. Приведення у відповідність до науково-обґрунтованих норм харчових продуктів, які щодня має споживати людина, можливе лише за умови використання продуктів тваринного походження.

Тваринництво розглядається як стратегічно важлива галузь у загальній структурі сільськогосподарського виробництва, де його частка складає близько 50% у валовому виробництві. При успішному розвитку галузі значна кількість сільських мешканців має робочі місця, зменшуються соціальні проблеми села.

Завдяки широкому використанню пасовищ зберігаються природні ландшафти, позитивно впливаючи на загальний екологічний стан країни.

Основним напрямом розвитку галузі є суттєве збільшення обсягів виробництва всіх видів тваринницької продукції, особливо молока, яловичини, свинини, м'яса птиці. Додатковим резервом економічної ефективності галузі має бути підвищення якості вироблених продуктів та їх екологічна безпечність.

Із загальної кількості агроформувань на Кам'янеччині лише 12 господарств (11%) займаються тваринництвом. З них дев'ять господарств вирощують велику